

*Polia musia byť
obrobené
a knihy čítané.*

*Život začína dňom,
keď sa založí záhrada.*
(Čínske príslovia)

*O zážitkoch z Číny
čítajte na 3. strane*

STĽPČEK

Nielen ľudia majú sklon k nostalgii. Aj mestá sú živé organizmy, ktoré rastú, radujú sa, smútia. Samé síce nerozprávajú, ale majú svojich „hovorcov“. Zažltnuté stránky novín a kníh. Prednedávnom som listovala v Almanachu Nitrianskej župy z roku 1931. To vám je super čítanie! Napríklad: „Rozvodnenie rieky Nitra tohto roku prevýšilo obvyklú mieru niekoľko desaťročí. Voda vnikla na Sihoti do vodárne, zaplavila kúpalisko a odniesla ohradu futbalového hrišťa. Premávka diala sa člnkami“, píše autor. Alebo: „Na Turíce bola hotová nová, dvojposchodová poštová budova na Štefánikovom námestí. Samé svetlo, pohodlie, vzduch, veľké jednoduché rysy, žiadnej zbytočnej ozdoby.“ Významné postavenie z hľadiska zamestnanosti mal cukrovar, ktorý dával prácu asi 600 nitrianskym a vyše 1000 vidieckym robotníkom, spracoval denne až 120 vagónov repy. Hospodárske mliekarské družstvo zas „dodávaním pastörizovaného mlieka zlepšuje zdravotné pomery mesta, predovšetkým znižuje úmrtnosť nemluvniat.“ Živnostenský úverný ústav poskytoval „svojmu členstvu na levný úrokmer finančnej podpory pri živnostenskom podnikaní“. Osobitné miesto tu mali finančné inštitúcie. Začiatkom 30. rokov tu pôsobili filiálky ôsmich bánk a bežmála desiatich poisťovní! Kniha je aj album plný postáv a postavičiek, ktoré vtlačali mestu pečať jedinečnosti. Napríklad starosta K. Cabori, „ktorý stám a stám rodin zabezpečil príbytok, zdravou pitnou vodou razom zamiedzil hromadnú žeň zvláštnej nitrianskej pliahy – týfu“.

Nitra mala svojich umelcov, športovcov, ale aj darebákov, pre zábavychtivých letnú záhradnú kaviareň a kino Palace, „oázu na zaprášenej púšti letnej Nitry“. Pri prechádzke mestom sa obyvatelia pristavovali pri výkladoch moderných obchodov, v jednom na Wilsonovej obdivovali „vymožnosti elektrickej techniky pre domácnosť a veľké oddelenie rádiové“.

Posledné stránky almanachu, to sú akési vtedajšie „žlté stránky“, adresár úradníkov, hodnosťárov, učiteľov, vojakov, lekárov, obchodníkov, remeselníkov. Paleta to nevidaná, fajkari, kočiarníci, pilníkari, povrazníci, kartáčníci, sitári či predstavitelia iných, dnes už zabudnutých remesiel. Alebo zoznam majiteľov „autovozidiel“, ktorých bolo v roku 1930 v Nitre až 150! Dobový dokument o tom, čo dávno odvíjal čas...

KATARÍNA POTOKOVÁ

NAPÍSAĽI O NÁS

Premiéru v nových ekonomických podmienkach úspešne zvládlo šesť verejných vysokých škôl. V roku 2003, keď už nemali na svoju činnosť garantovaných sto percent zo štátneho rozpočtu, skončili v pluse. Naopak, záporný hospodársky výsledok vykázalo na konci roka 13 škôl. Vyplýva to zo Správy o stave vysokého školstva za rok 2003, ktorú po prvý raz v histórii vypracovalo ministerstvo školstva. **Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre s kladným hospodárskym výsledkom 6,66 milióna Sk je v rebríčku najlepšie hospodáriacich vysokých škôl na druhom mieste za STU v Bratislave (29,44 mil. Sk) a pred Prešovskou univerzitou (5,15 mil. Sk).** (HN, 18. 1. 2005)

Dni otvorených dverí na fakultách patria medzi najúčinnejšie metódy propagácie študijných programov.

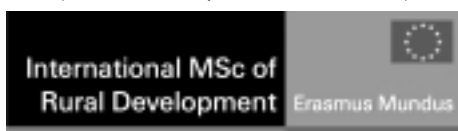
ATRAKTÍVNA EURÓPSKA ŠTUDIJNÁ PONUKA

Erasmus Mundus – brána vzdelávacieho priestoru EÚ

Medzinárodná dimenzia vysokoškolského vzdelávania prináša študentom možnosť získať nielen kvalitné a flexibilné vzdelanie, ale rozširuje aj ich šance na medzinárodných trhoch práce. Veď prezentácia absolventa univerzity viacnásobným medzinárodným diplomom je atraktívnou vstupenkou do kariéry. Jednu z možností, ako ho získať, vám tu prinášame. Hovoríme s prorektorkou pre zahraničné vzťahy, prof. JUDr. ANNOU BANDLEROVOU, PhD.

Slovenská poľnohospodárska univerzita bola spolu s renomovanými univerzitami EÚ z Belgicka, Nemecka, Španielska, Francúzska, Holandska a Talianska úspešná v získaní projektu v rámci programu EÚ Erasmus Mundus. Jeho cieľom je zviditeľniť európske vysoké školstvo a otvoriť tento vzdelávací priestor študentom tretích krajín. SPU sa ako jedinej univerzite v SR podarilo získať účasť v tomto programe. V rámci neho bol vypracovaný masťerský študijný program, ktorý má interdisciplinárny charakter. Absolúvovaním dvojročného študijného programu majú študenti možnosť získať spoločný diplom – joint degree v oblasti rozvoja vidieka. Napriek tomu, že uvedený program je ponukou pre študentov z tretích krajín, rozhodnutie partnerských univerzít dáva možnosť aj študentom z krajín Európskej únie, a teda aj našim.

ho musí absolvovať minimálne na dvoch participujúcich univerzitách v rôznych štátoch. Člení sa na moduly základného, resp. špecializovaného štúdia, voliteľné moduly štúdia, prax a vypracovanie dizertačnej práce. Jednotlivé moduly možno študovať v anglickom, nemeckom, španielskom a fran-

čúzskom jazyku. Pre ilustráciu, naša univerzita zabezpečuje špecializované štúdium verejná správa a regionálny rozvoj. V 4. semestri študent vypracuje dizertačnú prácu založenú na vlastnom výskume a praxi. Môže tak urobiť na ktorejkoľvek z participujúcich univerzít a bude ju obhajovať pred medzinárodnou skúšobnou komisiou.

Aké sú podmienky prijatia?
Prihlásiť sa môžu absolventi bakalárskeho štúdia, zamerané-

ho na poľnohospodárske, environmentálne, veterinárne vedy, lesníctvo či spoločenské vedy, ktorí majú dostatočné predpoklady pre graduované štúdium vo vybranej oblasti. Absolventi masterského štúdia môžu požiadať o redukovaný študijný program, ak im komisia uzná vykonané skúšky.

Je to zaujímavá ponuka. Rozhodnúť sa pre ňu, to je prvý krok. Druhý, to je už písomná agenda, príprava potrebných dokladov, zaslanie prihlášky. Dokedy tak treba urobiť?

Formuláre požadovaných dokumentov nájdete na webovej stránke www.agri-econ.ugent.be/IMRD. Dokumenty treba zaslať elektronickou poštou na adresu: IMRD@Ugent.be alebo faxom na ++32 (0) 9 264 62 46 najneskôr do 15. februára 2005. V ten istý deň musia byť odoslané aj poštou na adresu univerzity v Gente. Písomné rozhodnutie o prijatí by mala pošta doručiť najneskôr tri mesiace pred začatím akademického roka. Všetky podrobnosti o štúdiu nájdete na domovskej stránke www.uniag.sk/SKOLA/rzs/slovak/1/

Ďakujem za informácie!
K. POTOKOVÁ

RADI UVEREJŇUJEME

V uplynulých dňoch dostal rektor prof. Imrich Okenka list s poďakovaním za kalendár SPU od inžiniera architekta Vladimíra Dedečka, autora projektu, podľa ktorého bol v 60. rokoch minulého storočia vybudovaný areál našej univerzity. Z listu vyberáme:

Vážený pán rektor, ďakujem za nádherný dar, dokument vysokej kvality životného prostredia našej spoločnej univerzity. Málokedy sa málokomu splní túžba realizácie malého raja, plného zelene, kvetov a krásnych mladých ľudí, na pustom poli plnom mlár z povrchovej vody ešte na jar v roku 1957. A pritom veľkolepý rozvoj vlastnej inštitúcie...

Ďakujem za vyplnenie sna z mladosti. Za prácu a námahu, ktorú ste museli vynaložiť a prajem Vám veľa zdravia a sily do budúcich rokov. A tak nech žije, rastie a rozkvitá naša univerzita v prostredí, aké len ťažko nájdete v Európe pri vysokoškolských areáloch.

S prejavom hlbokého úcty a vďaka za Vašu prácu a vynaložené úsilie
Vladimír Dedeček

Jediná otázka

prodekanom našich fakúlt

Tohtoroční maturanti majú zatiaľ plnú hlavu nového spôsobu skladania skúšok dospelosti, ale zároveň sa aj rozhodujú, kam ďalej. Možností je neúrekom, preto bude závisieť aj od toho, čím ich jednotlivé univerzity oslovia, čo im ponúknu. Akú stratégiu propagácie zvolila vaša fakulta?

FEŠRR

Prof. RNDr. Zuzana Jureková, CSC.: Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja sa, aj vzhľadom na množstvo individuálnych otázok, ktoré dostáva od jednotlivcov a stredných škôl, rozhodla pre viaceré spôsoby informovania verejnosti. Na stredné školy posielame leták s informáciami o poslaní fakulty, študijných programoch, uplatnení absolventov, o prijímacích skúškach a podmienkach prijatia na I. a II. stupeň vzdelávania a o sociálnych podmienkach študentov SPU. Osobne navštívime stredné školy, ktoré nás pozývajú na stretnutie s maturantmi. Pravidelne aktualizujeme webovú stránku fakulty. Pre veľký záujem verejnosti organizujeme ďalší deň otvorených dverí, ktorý sa koná 28. januára. Okrem toho sme všetky informácie týkajúce sa štúdia a prijímacieho konania zverejnili v publikácii MŠ SR Ako na vysokú školu.

FAPZ

Prof. Ing. Daniel Bíro, PhD.: Fakulta agrobiológie a potravinov-

vých zdrojov má svoje profesionálne zameranie najviac späté s názvom univerzity, čo vyplýva z pôvodného poslania školy. Z týchto dôvodov sa aj nepriaznivé dôsledky depresie poľnohospodárskej výroby po roku 1990 prejavili na znížení záujmu o štúdium klasických, výrobných zameraných študijných programov. V záujme využitia kvalitného výskumného a pedagogického potenciálu fakulty sa na nej v posledných rokoch urobilo viacero opatrení zameraných na zvýšenie atraktívnosti štúdia. Diverzifikácia a rozšírenie o študijné programy, pokrývajúce širšie funkcie poľnohospodárstva, zvyšujú šance absolventov uplatniť sa na trhu práce. S rozšírením „záberu“ fakulty súvisela nako-

niec aj zmena jej názvu. V rámci propagácie študijnej ponuky FAPZ využívame jednak bežné formy, ako je internet, listovky, publikácie organizované v rámci SPU a MŠ SR, ale už druhý rok aj osobnú propagáciu. Územie Slovenska sme si rozdelili na určité segmenty, v ktorých pedagógovia fakulty navštívia 4

(Pokračovanie na 4. str.)

V dňoch 19. – 22. januára sa na našej univerzite uskutočnila pracovná porada vedúcich centier Programu Baltickej univerzity. Riaditeľ programu prof. Lars Rydén (na snímke vpravo) sa stretol aj s rektorom Imrichom Okenkom, aby sa vzájomne informovali o edukačných a výskumných aktivitách programu, a možnostiach zlepšenia spolupráce s centrom BUP na SPU, spoločným pre Slovensko a Českú republiku. „Na porade diskutujeme o budúcnosti programu, o informačnom prepojení centier regiónu a budovaní webovej stránky. Považujem za dôležité, že študenti, ktorí sú zapojení do programu sa nielen vzdelávajú, ale nadväzujú aj kontakty, ktoré budú pre nich užitočné pri budovaní kariéry“, povedal pre redakciu Poľnohospodára Lars Rydén. „Pri tejto príležitosti by som rád poďakoval vašich čitateľov, predovšetkým však študentov, pre ktorých je náš program určený“, dodal hosť zo švédskej Uppsaly.

-r-

NA MEDZINÁRODNOM FÓRE EKONÓMOV V BANGKOKU BICABR 2004 – BICABR 2005

Účastníci z 29 krajín sveta sa v dňoch 1. – 3. decembra 2004 stretli na medzinárodnej vedeckej konferencii o aplikovanom ekonomickom výskume BICABR 2004 (Bangkok International Conference on Applied Business Research) na Kasetsart University v Bangkoku, v Thajsku. Boli medzi nimi aj zástupcovia Fakulty ekonomiky a manažmentu, prof. Ing. Peter Bielik, PhD., doc. Ing. Klára Hennyeyová, CSC., doc. Dr. Ing. Elena Horská, prof. Ing. František Kuzma, CSC., doc. Ing. Iveta Zent-

ková, CSC. a Ing. Natália Turčeková. Cieľom konferencie bolo stimulovať výskum a posilniť väzby medzi výskumníkmi v oblasti aplikovaného ekonomického a podnikového výskumu.

Hoci sa konferencia konala na pôde Kasetsart University v Bangkoku, jej spoluorganizátormi boli významné vzdelávacie inštitúcie, a to Victoria University (Austrália), University of Applied Science – FH – Joanneum (Rakúsko), MZLU v Brne (Česká republika), Robert Schuman

(Pokračovanie na 2. str.)

BICABR 2004 – BICABR 2005

(Dokončenie z 1. str.)

University, ESSCA (Francúzsko), Jonkoping International Business School (Švédsko), University of International Business and Economic (Čína) a Yamaguchi University (Japonsko). Zámerom organizátorov 1. ročníka tejto medzinárodnej vedeckej konferencie bolo vytvoriť priestor pre efektívnu komunikáciu výskumníkov, profesionálov a stimulovať komunikáciu, odovzdávanie poznatkov či skúseností medzi odborníkmi z rôznych kontinentov.

Hlavným rečníkom konferencie bol prof. John C. Groth z Texas A&M University, USA (Mays School of Business), ktorý predniesol referát na tému Perspektívy ľudského kapitálu a aplikovaný výskum. Vo svojom vystúpení sa z viacerých aspektov (sociálneho, ekonomického, psychologického) venoval otázke ľudského kapitálu, perspektívam jeho rozvoja, ako aj aktuálnym otázkam diferencovaných podmienok pre rozvoj ľudskej osobnosti v jednotlivých častiach sveta. Po úvodných referátoch nasledovali rokovania v sekciiach. Účastníci z FEM SPU v Nitre boli prihlásení v sekcii Globalizácia a obchod.

Atmosféra bola počas rokovania, ako aj pri večerných spoločenských stretnutiach výborná a priateľská. Organizátori zvládli celú konferenciu na vynikajúcej profesionálnej úrovni. V myšliach nám utkvel aj kultúrny program, napríklad zo záhradnej kokteil party, keď účastníkom konferencie tanečný súbor predstavil sedem druhov rozdielnych národných tancov, typických pre jednotlivé oblasti Thajska. Alebo záverečná recepcia v Paláci kráľovského námorníctva v Bangkoku, kde moderátor vyzýval

jednotlivé zahraničné delegácie, aby si pripravili zoznam piesní, ktoré chcú ostatným zaspievať počas karaoke show, takej typickej pre túto časť sveta.

Kasetsart univerzita bola založená v roku 1943. Slovo „kasetsart“ v preklade znamená „vedomosti o pôde“ a vystihuje podstatu zamerania univerzity, ktorá sa vo výskume i v študijných programoch orientuje na rôzne oblasti poľnohospodárstva a príbuzných disciplín. Ak vezmeme do úvahy sedem univerzitných kampusov (z toho hlavný v Bangkoku), t.j. asi 35 tisíc študentov, je pravdou, že univerzita patrí k najväčším štátnym univerzitám v Thajsku a z hľadiska počtu študentov a geografického pôsobenia je najväčšia. Tvorí ju štrnásť fakúlt, medzi ktorými je napríklad Fakulta agropriemyslu (so študijným programom biotechnológie), Fakulta poľnohospodárstva (so študijným programom tropické poľnohospodárstvo), Fakulta lesníctva, Fakulta vodného hospodárstva a tiež noví partneri pre FEM: Fakulta ekonomiky a Faculty of Business Administration. Tá ponúka International MBA program, v rámci ktorého pôsobia prednášajúci z viacerých zahraničných univerzít. Vedenie fakulty prejavilo záujem o mobility učiteľov a študentov v rámci tohto medzinárodného programu, spoločne koordinovanie diplomových prác, orientujúcich sa na oblasť rozvoja medzinárodného obchodu a vzťahov medzi Európou a juhovýchodnou Áziou. Výsledkom rokovania dekana FEM s dekanom Faculty of Business Administration je podpísanie zmluvy o spolupráci v oblasti vedy, výskumu i vzdelávania.

Zástupcovia Fakulty ekonomiky a manažmentu na konferencii o aplikovanom ekonomickom výskume v Bangkoku.

Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU bola prijatá do konzorcia zahraničných univerzít, ktoré budú pripravovať II. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie BICABR 2005. Uskutoční sa 1. – 3. decembra 2005 v Pekingu pod záštitou University of International Business and Economics. Konferencia poskytne priestor pre prezentáciu v nasledovných oblastiach: účtovníctvo, financie, prognózovanie, spoločenské vedy, komunikácia, e-commerce, ekonomika, globalizácia, rozvoj cestovného ruchu, ľudský kapitál, medzinárodný obchod, marketing, manažment a ďalšie otázky súvisiace s ekonomickými, sociálnymi a politickými faktormi, ktoré majú vplyv na rozhodnutia, podporujúce tvorbu hodnôt na spoločenských i ekonomických trhoch. Organizátori plánujú v rámci konferencie zorganizovať aj sympóziom pre zahraničných podnikateľov a exkurziu do úspešných čínskych podnikov, aby tak podporili poslanie konferencie, ktorým je prezentácia aplikovaného výskumu, jeho uplatnenie v praxi a výskum ako prístup k tvorbe hodnôt. Termín na zaslanie názvu článku a súhrnu na jednu stranu je 30. apríl 2005.

Doc. Dr. Ing. ELENA HORSKÁ

(Ďalšie zaujímavosti z pobytu delegácie FEM v Thajsku prinesieme v nasledujúcom čísle.)

Výsledkom rokovaní bolo podpísanie zmluvy o spolupráci medzi támojšou Faculty of Business Administration a FEM SPU.

ŠTÁTNY PROGRAM VÝSKUMU S ÚČASŤOU FBP - II. ČASŤ

Ovos v bezlepkovej diéte? Výskum hľadá odpoveď.

Celiakia je ochorenie, ktoré súvisí s konzumáciou obilnín. Prvé správy o ňom sú z 2. storočia pred n.l., keď príznaky choroby opísal rímsky lekár Galenos a dal jej názov koiliakos, to znamená črevné ťažkosti. V skutočnosti je to problém omnoho zložitejší, o čom by mohli rozprávať najmä pacienti a ich blízki. Prof. Ing. IVAN MICHÁLIK, DrSc., približuje niektoré výsledky vedeckého bádania, do ktorého je zapojená aj naša univerzita.

- Je pozoruhodné, že najväčší výskyt celiakie je v Írsku. Jedným z nevedeckých vysvetlení je hádam to, že je tam najvyššia koncentrácia Kelto, ktorí migrovali zo strednej Európy do západnej a usídlili sa tam. Nadradene možno povedať, že je to akýsi keltský gén a tí ľudia, ktorí sú chorí na celiakiu, môžu byť hrdí na svoje korene! Ale vážnejšie. Logické vysvetlenie je možno dané vysokou konzumáciou obilnín práve v detskom veku, teda predčasný prechod dojčenskej na cereálnu výživu. Jednoznačne to však nie je dokázané. Súvisí to s narušenou stabilitou imunitného systému, ktorý veľmi citlivo reaguje na prítomnosť cudzorojnej bielkoviny. Neznášanlivosť alebo alergia na prítomnosť cereálnych bielkovín je spravidla sprievodným javom aj iných alergií.

Čiže celiakia má určitý genetický základ, ale môže ju spôsobiť aj vonkajší vplyv...

Áno. Podstata celiakálneho ochorenia je imunochemická a patrí svojim spôsobom do kategórie alergických ochorení. Ide o to, že imunitný systém niektorých jedincov je labilný a veľmi citlivo reaguje na prítomnosť cudzorodých látok, bielkovín, ktoré nie sú živočíšneho pôvodu, alebo nezodpovedajú bielkovine ľudského organizmu. Tak je cudzorodá napríklad bielkovina cereálie, to znamená, že prolaminové bielkoviny alebo gliadín pšenice sa pri reakcii s receptormi v tenkom čreve stávajú spúšťačmi imunochemickej reakcie, ktorej výsledkom je patologický stav, teda ochorenie. To znamená že organizmus vytvára proti prítomnosti gliadínových bielkovín protilátky a vysoká koncentrá-

ná je však napríklad kukuričná múka...

Kladíme si otázku, prečo kukuričný prolamin, zein, ktorý má veľmi blízku chemickú skladbu ako pšeničný gliadín, nevyvoláva takúto reakciu. Vysvetlenie nachádzame jedine v konformačnom stave bielkoviny. Je to vlastne jej sekundárna štruktúra, to znamená priestorová orientácia polypeptidového reťazca. Tá môže byť pri rôznych obilninách odlišná. Konformačný stav molekuly polypeptidu môže ovplyvniť jej reak-

Nahradiť v bezlepkovej diéte tradičný chlieb akceptovateľnou potravínou, to je pre vedcov vážna a zodpovedná úloha.

pšenicu, jačmeň, raž a ovos. To je veľmi vážna vec, predstavte si, že diétu nemôžete dať do ruky chrumkavý rožok, nemôže konzumovať ani mnohé iné výrobky, pretože obilniny sú v širokom sortimente potravinárskych produktov, ba aj niektorých liekov.

Chorí na celiakiu sú odkázaní na diétu, ktorá vylučuje spomínané obilniny. Dovole-

titu. To znamená, že tetrapeptidy v zeinových bielkovinách majú takú konformáciu, že nevstupujú do reakcie s receptormi tenkého čreva. Iné vysvetlenie nie je. Je to dosť filozoficky povedané, v súčasnej dobe hľadáme exaktné fyzikálno-chemické dôkazy o opodstatnenosti tohto názoru, a to je predmetom riešenia samostatnej vecnej etapy.

V poslednej dobe sa pomer-

NA SLOVÍČKO S HOSTUJÚCIM PROFESOROM Z USA

Uchvátila nás panoráma Nitry

Hostujúci profesor WILLIAM B. ADRIAN prišiel k nám na začiatku akademického roka 2004/2005 zo štátu Oklahoma v USA. Je jedným zo 16 štipendistov, ktorých pre Slovensko vybrala Fulbrightova komisia. Má široké skúsenosti z oblasti administrácie výučby a vedeckého výskumu vrátane strategického plánovania, riadenia, vytvárania akademických programov, vzťahov s verejnosťou a filozofie vysokoškolského vzdelávania. Nadobudol ich na amerických verejných aj súkromných univerzitách, v štátnych aj federálnych vládných organizáciách, na univerzitách a ministerstvách školstva v zahraničí, v Brazílii (1981) a v Poľsku (1993). V USA pôsobil na Pepperdine University v Malibu, California, v pozícii provosta pre akademické záležitosti, dekana, konzultanta, špecialistu pre manažment a plánovanie vysokého školstva v úrade pre vzdelávanie vo Washingtone D.C. a prednášal na ďalších významných univerzitách USA. Je držiteľom mnohých ocenení a vyznamenaní a členom viacerých akademických asociácií.

Jeho záujem o vysoké školstvo na Slovensku a vo východnej Eu-

rópe pramení z pobytu na Jagelonskej univerzite v Krakove. "Verím, že moje skúsenosti budú užitočné pri realizácii reformy a rozvoji vysokých škôl vo východnej Európe. Prednáškami a konzultáciami chcem byť užitočný študentom, učiteľom a vedeniu vašej univerzity", hovorí prof. Adrian.

Keďže je na Slovensku po pr-

v Bratislave. Krásne historické budovy starého mesta kontrastovali s nevýraznými obrovskými obytnými budovami. Všade vidno obnovu a novú výstavbu. Predstavenie opery v Národnom divadle, večera na lodi na Dunaji, to boli pre nás úžasné zážitky.

Po ceste autobusom z Bratislavy do Nitry sme mali možnosť získať obraz o okolitej krajine, lemovanej zelenými poliami, uschnutými slnečnicami. Atmosféru podčiarkoval uchvátny pohľad na kostolné veže v panoráme Nitry. Najväčší dojem na nás však urobili ľudia. Sú relatívne konzervatívni, vitálni a veľmi srdeční k Američanom. Keď sme sa usadili, tešili sme sa na spoznávanie uni-

verzity, študentov, spoločnosti a kultúry, ktorá je pre nás relatívne neznáma. Na základe nášho rozprávania však už mnohí naši priatelia z Bartlesville prejavili záujem spoznať krajiny strednej Európy a prísť sa pozrieť aj do Nitry", prízvukuje prof. Adrian. OK

ne veľa diskutuje o možnosti využitia ovsa vo výžive chorých na celiakiu. Časť vedeckých pracovníkov sa prikláňa k názoru, že ovos sa môže konzumovať, druhá časť, že nie. Mój názor je taký, že ovos takisto patrí do rizikovej oblasti. Je však možné, že u niektorých ľudí nemusí ochorenie spustiť. Ale to nemožno tvrdiť paušálne. To je jedna vec. Druhá, že predbežné výsledky výskumu poukazujú na to, že niektoré odrody ovsa nie sú alergénne. Pri analýze svetového sortimentu ovsa zistíme, že nie všetky odrody obsahujú alergénne celiakálne aktívne bielkoviny. Niektoré genotypy by v podstate bolo možné pestovať a využívať pre bezlepkovú diétu. Doteraz sa nám podarilo zistiť 6 takýchto genotypov.

Koľko chorých na celiakiu evidujeme na Slovensku?

Predpokladá sa, že ich je asi päťtisíc. Je to dosť značná časť obyvateľstva, preto má význam riešiť túto problematiku aj z hľadiska teoretického, hľadať odpoveď na podstatu patogenézy ochorenia, ale pozeráť sa na to aj z hľadiska tvorby surovinovej základne pre bezlepkovú diétu. Najväčší výskyt chorých na celiakiu spadá do sociálne horšie situovaných rodín. To znamená, že sú dvojnásobne postihnutí. Finančne nie sú na tom dobre a okrem toho sú odkázané na drahé potraviny. Cieľom našej úlohy je zároveň aj navrhnuť surovinovú základňu pre bezlepkovú diétu. Testovali sme celý rad pseudocereálií, ako je napr. pohánka, amarantus, cirok, proso, quinoa, rosíčka krvavá, ježatka obilná, bez taliansky a ďalšie, ktoré možno využiť na tento účel. Je potrebné, aby potravinársky priemysel zabezpečil pre chorých vhodné potraviny, nielen z hľadiska ich výživnej kvality a širokého sortimentu, ale aj cenových relácií a samozrejme, zabezpečil prísnu kontrolu. Svojho času som navrhoval, aby sa pri našej katedre v spolupráci so štátnou veterinárnou a potravinárskou správou zriadilo laboratórium zamerané na kontrolu týchto potravín. Stroskotalo to, žiaľ, na medzirezortných bariérach, ktoré u nás ešte stále nevieme prekonať.

Ďakujem za rozhovor!

K. POTOKOVÁ

Program Leonardo da Vinci je akčný program Európskej únie, zameraný na odborné vzdelávanie a prípravu, ktorý podporuje nadnárodné projekty založené na spolupráci rôznych subjektov. Jeho cieľom je zvýšiť mobilitu, posilniť inovácie a zlepšiť kvalitu odborného vzdelania v systéme celoživotného vzdelávania. Schválený mobilitný projekt s názvom Uplatnenie informačných a komunikačných technológií v poľnohospodárstve

Spolupráca v oblasti IKT v poľnohospodárstve

podarstve umožní nadviazať spoluprácu našej univerzity s holandskou firmou Agroportal B.V. v oblasti praktického využívania informačných technológií v poľnohospodárstve. Spoločnosť Agroportal je zameraná na poskytovanie informácií pre poľnohospodárov prostredníctvom internetovej platformy, ktorá spája výrobcov, spracovateľov, obchodníkov, bankovú sféru a združenie farmárov Holandska.

Ing. PETER SZOVICS, PhD., Katedra účtovníctva a financií

Posledný novembrový týždeň minulého roka strávili na jednej z čínskych univerzít. Ešte týždeň po návrate mali obrátený biorytmus, veď medzi našimi krajinami je sedemhodinový časový posun. Spamätávali sa však aj z mnohých dojmov, odborných aj spoločenských, ktoré ich v dobrom slova zmysle oslovili. Ing. KATARÍNA OLŠOVSKÁ, PhD. a doc. Ing. MARIÁN BRESTIČ, PhD.

K. Olšovská: Spolupráca s Čínou sa začala cez vedecké články a kontakty s profesormi z oblasti fotosyntézy a stresu z univerzity v Hongkongu a Biologického centra Čínskej akadémie vied v Pekingu. Podali sme spoločné projekty, jeden z nich vyšiel, navštívili sme Čínu a pri tejto príležitosti sme sa zoznámili aj s prof. Yangom zo Shandonskej poľnohospodárskej univerzity Tai An. Po dvoch rokoch sa nám v rámci ďalšej výzvy MŠ na podávanie bilaterálnych projektov MVTS s Čínou podarilo nadviazať kontakt s touto univerzitou. Počas našej druhej návštevy v Číne sme však zhodnotili aj predchádzajúcu spoluprácu.

M. Brestič: Pracujeme nezávisle, ale na rovnakých témach - fotosyntéze, klimatickej zmene a environmentálnom strese. Číňania sa uberajú dynamickjšie ako my, prenikajú hlbšie do problematiky molekulárnej biológie, kým my zotrúvame na fyziologickej úrovni a molekulárnu prehľubujeme pozvoľnejšie, vzhľadom na vysoké finančné nároky na aparatury. Na Poľnohospodárskej univerzite v Shandongu riešia problematiku ekofyziológie porastu poľnohospodárskych plodín, vyhľadávajú plodinu je pšenica, čo je aj naša modelová rastlina. Rozhodli sme sa, že stretnutie využijeme na nadviazanie spolupráce, potencionálne by sa to mohlo dotiahnuť aj na medziuniverzitnú kooperáciu. Pripravujeme bilaterálnu zmluvu a uvažujeme, že podáme spoločne aj európsko-ázijský projekt, ktorý by mohol byť financovaný prostredníctvom EÚ. To je dlhodobšia vízia a náročnejší cieľ. Ukazuje sa, že táto spolupráca bude mať „niečo do seba“, je tu záujem z oboch strán.

K. Olšovská: Všimli sme si aj rozdiely medzi systémom vzdelávania v oboch krajinách. Čínska vláda rozlišuje medzi „high“ univerzitami a tými strednými alebo nižšími a od kvality univerzity závisí aj rozpočet. Shandonská univerzita podľa ich slov nepatrí medzi tie „high“, teda preferované, ale napriek tomu disponuje dobrými laboratórnym vybavením.

Štúdium na Shandonskej poľnohospodárskej univerzite je desaťročné vrátane doktorandského.

M. Brestič: Výskum zohráva pomerne významnú úlohu v živote tejto univerzity. Výskumné priestory sú oddelené od edukačných. Výučba sa realizuje v rozsiahlych kampuse s knižnicou, vybavenou kvalitnou technikou, stovkami počítačov, časopisov v čínštine, osobitnou knižnicou pre doktorandov a vedeckých pracovníkov plnou medzinárodných časopisov, ktoré na našich univerzitách čoraz viac chýbajú. Boli sme aj v laboratóriách, kde prebiehajú praktické cvičenia a prednášky. Na cvičeniach je o niečo viac študentov ako u nás. Vládne tam disciplína, pretože študenti majú na čom robiť. Každý pracuje samostatne, má pred sebou prístroj alebo skúmavku, pipetu, skutočne získavajú zručnosti. Tamojší tvrdia, že ich absolvent ich musí mať dostatok, aby sa mohol uplatniť či už vo výskume, na univerzitách, alebo mohol ísť do zahraničia. U našich bakalárov sú praktické

zručnosti z laboratórií a návyky limitované, pretože prevádzka základných pracovísk nie je dostatočne dotovaná, aby ich bolo možné kvalitne vybaviť. V pedagogickom procese využívame prístroje, ktoré vlastne získavame cez výskumné projekty.

K. Olšovská: Štúdiom na tejto univerzite je desaťročné vrátane doktorandského, štyri roky bakalárske, tri magisterské a ďalšie tri doktorandské. Viacerí nám potvrdili, že po absolvovaní sa cítili vyťaženi, unavení, potrebovali trochu relaxovať a odpútať sa z tohto prostredia. Žijú dosť intenzívne.

NA NÁVŠTEVE SHANDONSKEJ UNIVERZITY

Číňania sú predobrazom pracovítosti

M. Brestič: Na druhej strane to majú v povahe. Nemajú možno lepšiu motiváciu ako my, ale je v nich niečo špecifické, sú hnaní túžbou uplatniť svoje vedomosti a nájsť zmysel času, ktorý venovali štúdiu. Mnohí naši poslucháči neveria tomu, že to, čo doštudujú, naozaj uplatnia v živote. Tam sme sa s takýmto nestretli. Číňania sú zaniatení, vedia, prečo študujú a chcú sa v tomto smere uplatniť, preto ich nájdeme na najrenomovanejších zahraničných univerzitách. Každý Číňan je zdrojom pracovítosti a know-how, ktoré si doniesol z domu.

pické ekologické, pestovateľské odbory, po ekonomiku, sociálne vedy a podobne.

Priestory kampusu sú naozaj obrovské, ubytujú v ňom bez problémov dvadsaťtisíc študentov. Univerzita sa nedelí na klasické fakulty, ale tzv. colleges. Je ich sedemnást, na čele s dekanmi. Fakulta sa tam chápe ako študijný odbor.

Aby sme sa aj trochu pochválili, mali sme dve prednášky, pre študentov, učiteľov a doktorandov, M. Brestič o ekofyziologickom výskume na našej škole a ja o našich študijných programoch, o kreditovom systéme. Tesne po prednáškach sa dožadovali aj krátkeho seminára, hodinu a pol sme sedeli a besedovali na odbornú tému z oblasti ekofyziológie stresov v rastlinách. Doktorandi prišli po prednáškach s hrbami článkov o abiotických stresoch, o fotosyntéze a priamo sa pýtali na to, čo súviselo s našou prácou. Bolo to veľmi zaujímavé, príjemné a neformálne, živá diskusia. Profesori sa niekedy ani nedostali k slovu. Boli sme dosť prekvapení, lebo u nás to nie je zvykom.

M. Brestič: Všimli sme si aj sociálny univerzitný život, študenti tu bývajú a trávia všetok voľný čas. Čína je obrovská krajina a mnohí sa domov dostanú hádam raz do roka. V uličkách kampusu, v jeho budovách sa organizujú rôzne sympatické akcie.

Určite sú veľké kontrasty medzi životom na čínskom vidieku a v meste. Oveľa väčšie ako u nás. Aj to je motivácia pre mladých ľudí, dostať sa z vidieka do miest, kde je vyššia kvalita života. Najľahšie sa práca získava v najväčších

Hoci univerzita nepatrí medzi tie „high“, disponuje kvalitne vybavenou knižnicou, laboratóriami aj počítačovými cvičebňami.

produkovať aspoň jeden domáci vedecký článok. Takto vlastne ich inštitúcia nemá problém s tvorbou integrálneho impact faktora.

K. Olšovská: Shandonská univerzita má okolo 23 tisíc študentov, nepatrí medzi najväčšie, ale ani najmenšie. Snažia sa vykryť čo najväčší úsek, aby poskytl vzdelanie od biologického cez ty-

mestách na východe krajiny. Číňania sú otvorení ľuďa. Ani na univerzite sa nesnažili nič skrývať, všetky dvere sme mali otvorené, na každú otázku sme dostali odpoveď, ak nevedeli, našli článok alebo zavolali niekoho ďalšieho.

Navštívili sme aj iné miesta, napríklad univerzitu, kde žil Konfucius, cisárske paláce, videli sme pohorie Tai-shan, historické miesto, kam chodili relaxovať cisári, hľadali inšpiráciu a očakávali východ Slnka. Pre nás je to aj veľmi zaujímavý kus prírody, má síce malú nadmorskú výšku, ale kopce sú veľmi strmé, obrastené cyprusmi. Prekvapujúce, že lesy sú mŕtve, nevidno tam vtákov, myšky, tak ako napríklad u nás na Zobore. Stretli sme sa aj s typickými tradíciami, tým, ako žijú obyčajní Číňania.

K. Olšovská: Zážitkom bola aj tamojšia strava. Sedí sa okolo okrúhleho stola, jedlá sa podávajú na sklenú platňu, ktorá sa otáča a v smere hodinových ručičiek posúva, každý si vyberie, na čo má chuť a posúva ďalej. Čašníčka neustále dolieva čerstvý čaj, zelený, jazmínový. Stále sa prinášajú nové jedlá, mištičky, a keď si zoberiete z každého jeden-dvkrát, máte toho dosť. Nadobudla som dojem, že čínska kuchyňa je jedna z najlepších.

M. Brestič: Študentská jedáleň bola doplnená malými miestnosťami asi 4x4 metre a v nich si môžu zamestnanci, ak chcú, objednať svoje menu a spolu obedovať. Sú vychovávaní k sociálnemu životu, aj pracovné kolektívy sa rady stretávajú. Pri obede či večeri si vyriešia aj pracovné veci, oslavujú trebárs narodeniny alebo vydanie dobrého článku. Je to niečo také, čo u nás trochu vyprchalo. Nie je to o alkohole, ale o posedení pri dobrom jedle, pol deci vína, šálke čaju a o vzťahoch.

Pozvali sme našich nových priateľov k nám. Majú záujem nadviazať medziuniverzitnú funkčnú spoluprácu. Aj nám by projekt pomohol pri ďalšom výskume a hľadaní zdrojov. Vidíme šancu napísať naozaj dobrú publikáciu, pretože vieme rozprávať rovnakým odborným slovníkom, používame tie isté metódy a pracujeme na spoločnej téme.

Veda hovorí všade rovnakým jazykom. Pobyt v Číne sme využili na napísanie nového projektu pod názvom Nové prístupy molekulárnej až ekosystémovej detekcie fotosyntézy v podmienkach environmentálneho stresu. Hľadali sme inšpiráciu pre ďalšiu spoluprácu.

Ďakujem za zaujímavé informácie!
K. POTOKOVÁ

Nerozprávkové

rozprávky

O SOLI

Je vraj na Slovensku dedina Kocurkovo, kde obyvateľov kedysi veľmi zlostilo, že musia vydávať veľa peňazí za soľ. I zišla sa rada a rozhodla, že si na obecnej roli soľ sami zasejú. Roľu pekne poparali, rozsievачovi zavesili plachtu s roztlčenou soľou na krk a aby roľu príliš nedeštila, postavili ho na bránu, tú štyria chlapi vzali na plecia, a tak chodili s ňou po poli. Potom soľ pobránili a vrátili sa v pokoji domov. Po čase vyšiel obecný úrad na roľu pozrieť, či soľ vzhádza. Už zďaleka sa roľa zelenala od žihľavy. Fíha, ako boli radi! Jeden z rady vytrhol kústik žihľavy, aby ochutnal, či tá soľ bude dobrá. Žihľava ho popíhla a on sa veru potešil, že soľ je štipľavá a mocná, bárs je ešte mladá! Keď neskoršie ženy zbadali na roli peknú žihľavu, nechodili ju sekať popod ploty, ale v noci potajme rovno na tú roľu. Keď to richtár spozoroval, zvolal svoj úrad a riekol: „Na tú roľu nám chodí akýsi žier, pôjdeme na postriežku a musíme toho žiera popadnúť! Aj sa tak stalo, ale v tráve zabudnutý kosák ich v mesačnom svite tak vystrašil, že sa viac na pole neodvážili. Ženy mali vyhrať. Čo bolo zlé? Že soľ museli Kocúrkovčania kupovať i naďalej...“

J. L. Holuby

ÔSMY ROČNÍK GRAND PRIX ĽUDOVEJ BANKY

Ocenenia výnimočným

Ľudová banka v spolupráci so Slovenskou rektorskou konferenciou udelila koncom novembra ceny GRAND PRIX za vzdelanosť. Striebornú medailu a finančnú odmenu 40-tisíc Sk získalo dvadsaťdva najlepších absolventov zo všetkých vysokých škôl v Slovenskej republike. Hlavnými kritériami výberu kandidátov sú vynikajúce študijné výsledky, výrazná medzinárodná reprezentácia, ale aj osobnostný profil absolventa.

Medzi čerstvými laureátmi bola aj minuloročná absolventka Fakulty ekonomiky a manažmentu

SPU Ing. Hana Letkovičová (na snímke tretia zľava). Ako vynikajúca študentka bola už v druhom ročníku štúdia zaradená do programu pre talentovaných študentov. Mimoriadne výsledky dosahovala aj vo vedeckovýskumnej práci, podieľala sa na výskume Katedry štatistiky a operačného výskumu, pravidelne sa zúčastňovala na študentskej vedeckej a odbornej činnosti. Štúdium ukončila s červeným diplomom a cenou rektora za študijný priemer 1,00.

K udeleniu Grand Prix srdečne blahozeláme!

-z-

ZAÚJÍMAVOSTI Z UNIVERZITNÉHO SVETA

Vivat academia!

Už niekoľko rokov sa na jednotlivých fakultách Univerzity Komenského v Bratislave hovorí o študentských dotazníkoch. Anonymná anketa, ktorá by mala komplexne hodnotiť kvalitu štúdia na katedrách, je síce už tri roky k dispozícii študentom, ale, bohužiaľ, systematicky nefunguje, píše sa v decembrovom čísle spravodaja UK Naša univerzita. Vedeniu univerzity, ako aj fakultám a katedrám stále chýba spätná väzba od študentov. Svedčí o tom aj chabý záujem o novú verziu univerzitného dotazníka, ktorý je súčasťou univerzitného systému na zabezpečenie kvality výučby a fakulty si ho môžu prispôsobiť svojim predstavám. Podľa vyjadrenia prorektora pre rozvoj univerzity, z celkového počtu približne 26 tisíc študentov UK využila možnosť reagovať asi stovka poslucháčov.

Reakcie študentov sa často zužujú iba na hodnotenie učiteľov. To je však len jedna zo štyroch častí ankety. Ďalšie tri zahŕňajú názory na užitočnosť a prínos predmetu v celom kontexte študijného odboru, obsah jednotlivých predmetov a kurzov, ako aj fakt, či konečný výsledok zodpovedá predstavám jednotlivca. V neposlednom rade je tu aj priestor na osobné

stanoviská študenta. Dotazník je striktné anonymný, čo nebráni byť adresný. Nemožno však očakávať okamžitú zmenu a vyvodenie dôsledkov zo strany katedry. Konečným výsledkom dotazníka totiž nie je prepustený učiteľ alebo verejný pranie! Základným cieľom je skvalitniť vzdelávanie. Dotazník nie je trstenica na učiteľov.

Univerzita zvažuje aj elektronickú verziu dotazníka. Po spracovaní a nezávislom vyhodnotení by jednotlivé katedry dostali konkrétne výsledky, fakulta celkový obraz a vedenie univerzity všeobecný prehľad. Chýba už iba partner v hre – študenti.

www.uniba.sk

• SÚŤAŽ • SÚŤAŽ •

Príslovia netradične

Prenos informácií medzi jedincami s kalorickým deficitom a jedincami so saturovanou kalorickou potrebou býva blokovaný.

Spoznali ste príslovie? Vaše odpovede čakáme do 4. februára na adrese: Redakcia Poľnohospodár, Slovenská poľnohospodárska univerzita, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, e-mail: redakcia@polnohospodar.sk. Pre jedného výhercu je pripravená zaujímavá publikácia! -r-

SPEKTRUM

AVIZUJEME

Prezentácia nových vedeckých poznatkov overených praxou, priblíženie financovania slovenského poľnohospodárstva po vstupe do EÚ, ale aj osobné neformálne stretnutia výrobcov hnojív s ich spotrebiteľmi sú hlavnými cieľmi 25. ročníka seminára **Racionálne používanie priemyselných hnojív a pesticídov**. Podujatie, ktoré pripravilo Duslo Šafa, a.s., pobočka ZSVTS a SPU v Nitre sa uskutoční 10. februára 2005 v nitrianskom Agroinštitúte.

POZÝVAME

Máte radi tanec a dobrú zábavu? Doktorandi SPU vás pozývajú na svoj ples, ktorý sa uskutoční v piatok **18. februára 2005** v Stredoslovenskej kolibe na výstavisku AX. Cena lístka: 650 Sk. Kontakt: Ing. Marek Sobola, tel.: 0908 137 705.

ODPORUČAME

AGROKOMPLEX-VÝSTAVNÍCTVO: 8. – 11. 2. Aqua-Therm Nitra; **NITRIANSKA GALÉRIA:** Farbisto-dikobrazovo (slovenská figuratívna maľba), Slovenskí ilustrátori BIB 2003, Sapara² – výstava súrodencov Saparovcov; **PONITRIANSKE MÚZEUM:** Andrzej Dudzinski- Neludská komédia (výstava poľskej grafiky); **SY-NAGÓGA:** 2. – 3. 2. Amadeus (Divadelné združenie LE MON) 11. 2. Pikový kráľ – o láske a droge (Divadlo Maska); **DIVADLO A. BAGARA:** 28. 1. Adam Šangala, 29. 1. Príbehy obyčajného šialenstva, 31. 1. – 1. 2. Kabaret, 2. 2. Testosterón, 3. – 5. 2. Kabaret, 7. 2. Silvia, 7. 2. Dereš (verejná TV nahrávka), 9. 2. Veľké šťastie

(SND Bratislava), 9. – 10. 2. Testosterón; **ORBIS:** 28. 1. – 9. 2. Honba za pokladom templárov, 10. – 16. 2. Príbeh žraloka, 10. – 16. 2. Denník Bridget Jonesovej; **PALACE:** 28. – 30. 1. Stratené v preklade, 31. 1. – 2. 2. Krajina strelcov, 3. 2. – 9. 2. Duša ako kaviár; **LIPA:** 28. – 30. 1. Pád do ticha, 31. 1. – 2. 2. Frida, 4. – 6. 2. Muž v ohni, 11. – 13. 2. Bournov mýtus; **FILMOVÝ KLUB UKF:** 31. 1. Pink Floyd – Stena, 31. 1. Zväčšenina, 7. 2. Brazil, 7. 2. Nebo nad Berlínom.

OSZAMUJEME

Dekan Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre oznamuje, že
 ► 10. februára 2005 o 9,00 h v cvičebni D-14 na Katedre biotechniky zelene bude Ing. KATARÍNA MIKLÁŠOVÁ obhajovať doktorandskú dizertačnú prácu na tému Analýzy súčasného stavu záhrad vilových štvrtí;
 ► 10. februára 2005 o 11,00 h v cvičebni D-14 na Katedre biotechniky zelene bude Ing. SILVIA TKÁČOVÁ obhajovať doktorandskú dizertačnú prácu na tému Hodnotenie vitality, zdravotného stavu a odolnosti okrasných drevín proti biotickým a abiotickým škodlivým činiteľom.

OSPRAVEDLNIENIE

V piatok 21. 1. 2005 som modrým VW Golf poznávacej značky GED-386 nechtiac ošplechal na chodníku pred Mechanizačnou fakultou dve študentky. Veľmi ma to mrzí, preto ich prosím, aby zavolali na tel. číslo 037/652 66 37, aby som sa im ospravedlnil a nahradil škodu. **Dr. P. Fekete**

NETREBA ICH PREDSTAVOVAŤ. Likvidácia tuzemských cestovných príkazov, vystavovanie faktúr, účtovanie príjmového, darovacieho, depozitného a devízového účtu, ako aj sociálneho fondu za celú univerzitu, to je veru poriadna agenda! Má ju na starosti trojica kolegyň z útvaru všeobecnej účtárne (zľava) Marianna Blahová, Alena Opršalová a Ing. Alexandra Muziková.

Snímka: (ok)

ČÍTALI SME

V decembri minulého roka vyšlo 4. číslo časopisu ACADEMIA, venované súčasnosti a perspektívam vysokých škôl a vedy. Prináša zaujímavé informácie o úlohe univerzít v inovačných procesoch podnikateľskej sféry („Ako možno vyvážiť úsilie univerzity o vedeckú výnimočnosť – scientific excellence – s jej úsilím priamo prispieť k ekonomickým ziskom v podnikateľskej praxi?“), pohľad psychológa na poradenstvo na vysokých školách, ale aj článok o profesionalizme vysokoškolských učiteľov v reflexii novej paradigmy vzdelávania („Kmenom profesionálneho rozvoje vysokoškolských učiteľov je veda a výzkum, ktoré podmiňujú postup v kariére... Nové je treba pripojiť vazbu na praxi ako neopominuteľný komponent vzdelávania v paradigmatu spoločnosti

vedení“). Iného možno zaujme príspevok o genéze a vývojových tendenciách technologickej vzdelávania, alebo informácie o využívaní marketingových informácií na zlepšenie zručností študentov – projekt UMIS. Pod názvom Vysoké školy a ďalšie vzdelávanie v rokoch 2002 a 2003 sú sprístupnené informácie Ústavu informácií a prognóz školstva o vývoji celoživotného vzdelávania na Slovensku. Z ďalších tém: Nová etapa v programe Leonardo, Európska značka pre PF Univerzity Mateja Bela, Národný tím bolonských promotorov, Ako je to v Európe – o medzinárodnej klasifikácii terciárneho vzdelávania ISCED. Časopis prináša aj zoznam nových profesorov, vymenovaných v novembri 2004, jazykovú poradňu a prehľad zaujímavých kníh. Pýtajte sa naň v študovni SIPK pod aulou. **KP**

Viete, že...

...ľudstvu sa podaril ďalší prelomový krok pri dobývaní vesmíru? Prieskumná sonda Huygens, ktorú pred siedmimi rokmi spolu s materským modulom Cassini vyslala Európska vesmírna agentúra, 14. januára úspešne pristála na Titane, najväčšom z 34 mesiacov Saturnu. Sonda počas zostupu a pristátia na povrchu mesiaca zhromaždila údaje zazna-

menávané šiestimi prístrojmi a panoramatickými kamerami a prostredníctvom materskej lode ich odoslala na Zem. Titan zaujíma vedcov najmä preto, že sa svojim zložením podobá Zemi pred štyrmi miliardami rokov. Aj jeho atmosféra je zložená najmä z dusíka, teplota povrchu dosahuje však len minus 180 stupňov Celzia. Pravdepodobne sa na ňom nachádzajú zlúčeniny uhlíka, ktoré sú nevyhnutné pre vznik života tak, ako ho poznáme my.

(Pravda, 15. 1. 2005)

Z VOLEJBALU

VK Ekonóm SPU Nitra – VK Strojár Malacky 1 : 3 (31:33, 20:25, 25:18, 18:25)

Zostava SPU Nitra: Zentko, Paška, Valent, Toman, Gál, Szóke (libero Šimo, Halás, Kostka, Keltoš)

Nitrania privítali v nadstavbovej časti súpera z Malaciek, ktorého jedinou šancou bolo uspieť práve v Nitre. Do zápasu vstúpili obe družstvá s veľkým nasadením a setbaly sa striedali na jednej aj druhej strane. Hostia zvládli set lepšie, čo im dodalo viac sebavedomia aj v druhom sete. V treťom domáci opäť lepšie servovali a útočili, o čom svedčí aj výsledok. Škoda len, že na to nedokázali nadviazať aj vo štvrtom sete a umožnili súperovi získať ho vo svoj prospech.

Na nasledujúce kolo, ktoré sa odohrá v sobotu 29. januára 2005 o 18.00 h, cestujú hráči spod Zobora do Žiliny.

Mgr. LUBOMÍR PAŠKA

A tento e-zdroj poznáte?

BOTANIKA

V predchádzajúcich číslach sme vám predstavili niektoré vybrané tituly vedeckých e-časopisov. Vo voľnom pokračovaní sa pozrieme na zaujímavé a inšpiratívne elektronické informačné zdroje usporiadané do tematických oblastí, dnes na minivýber z botaniky.

Medzi najdôležitejšie príručky používané v každom dennej taxonomickej praxi botanikov patrí **Medzinárodný kód botanickej nomenklatúry (ICBN - Saint Louis Code)**. Podobne ako ďalšie kódy, ktoré sa používajú napr. pri pestovaní rastlínach či iných organizmoch (Medzinárodný kód nomenklatúry pestovaných rastlín, Medzinárodný kód nomenklatúry baktérií a pod.), poskytuje jednotné pravidlá pre tvorbu a používanie mien rastlín. Preklad plného textu ICBN, ktorého autorom je K. Marhold, je publikovaný na adrese: ibot.sav.sk/SBS1/newkod.

Prvým pokusom o komplexný zoznam doteraz evidovaných zástupcov slovenskej flóry je online verzia **Zoznamu nižších a vyšších rastlín Slovenska**. Má byť pomôckou pre odborníkov nielen v oblasti systematickej botaniky, taxonómie a fytoecoló-

Jediná otázka

(Dokončenie z 1. str.)

až 6 stredných škôl, kde predkladáme potenciálnych záujemcov o štúdium. Vybavujeme ich propagačným CD o SPU, ako aj informačným CD o možnostiach a organizácii štúdia na FAPZ a ďalšími materiálmi. Za prednosť tejto formy považujeme osobný kontakt učiteľa fakulty a uchádzača o štúdium. Domnievame sa, že aj táto forma propagácie prispela k tomu, že sme prijali primeraný počet uchádzačov aj na menej atraktívne študijné programy, ktorých absolventov oživujúca sa poľnohospodárska prax stále viac požaduje. Nakoniec, úlohou verejnej vysokej školy je zabezpečovať a rozvíjať štúdium aj v oblastiach síce menej módnych a lukratívnych, ale pre spoločnosť potrebných, predovšetkým v tej situácii, keď sme jedinou školou, ktorá poskytuje vysokoškolské vzdelanie v oblasti rastlinnej a živočíšnej produkcie na Slovensku.

FEM

Doc. Dr. Ing. Elena Horská: Fakulta ekonomiky a manažmentu aj v tomto akademickom roku organizuje dni otvorených dverí, ktoré sa vlni tešili veľkej obľube. Prvý bol v novembri minulého roka, keď nás navštívilo okolo 170 študentov z Nitry, Hlohovca, Šale, Trnavy a Bratislavy, druhý 21. januára 2005 a ďalšie plánujeme na 4. a 18. februára. Pozývame nielen záujemcov o štúdium, ale aj ich rodičov, učiteľov, výchovných poradcov, aby priamo na pôde fakulty získali obraz o podmienkach štúdia na FEM, o ponuke nových študijných programov, ako aj o živote nášho študenta. Ďalšími komunikačnými prostriedkami, ktoré plánujeme využiť, sú regionálne média.

FZKI

Ing. Klaudia Pariláková, PhD.: Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva ponúka v akademickom roku 2005/2006 šesť novakreditovaných študijných programov na bakalárskom a päť študijných programov na inžinierskom stupni štúdia. Hlavnou formou propagácie sú dni otvorených dverí, pre ktoré boli spracované informačné letáky a iné informačné materiály, ktoré osobne prezentovali zástupcovia našich kateder a, samozrejme, prodekaní fakulty. FZKI sa zapojila aj do rôznych foriem propagácie cez školské výpočtové strediská, ktoré poskytujú „Informačný servis o VŠ“ a zabezpečujú tak informovanosť jednotlivých stredných škôl o možnostiach a podmienkach štúdia na VŠ. Podklady o prijímacích pohovoroch a všeobecnú charakteristiku odborných profilov našich absolventov si vyžiadali aj rôzne vy-

datateľské spoločnosti. V neposlednom rade FZKI na propagáciu plne využíva svoju webovú stránku. Veľmi účinným, cieľovým a permanentným spôsobom je aj pôsobenie našich vysokoškolských učiteľov na rôznych vedecko-spoločenských fórach, kde vyzdvihujú výchovno-vzdelávaciu hodnotu FZKI.

MF

RNDr. Zuzana Hlaváčová, CSc.: Nepriaznivý demografický vývoj v budúcich rokoch ovplyvní počty uchádzačov o štúdium na Mechanizačnej fakulte. Z tohto dôvodu je neustále nutné propagovať možnosti štúdia na fakulte a novoakreditované študijné programy vo všetkých regiónoch Slovenska, ale najmä v okolí Nitry. Jednou z príležitostí bol Agrokomplex 2004, na ktorý MF pripravila propagačný leták o akreditovaných i pripravovaných študijných programoch a o možnosti uplatnenia absolventov. Informačné CD o katedrách a pracoviskách fakulty, pripravené fakultným výpočtovým strediskom, sa premietalo v expozícii SPU. Na dni otvorených dverí, ktoré sa uskutočnil 19. januára, prišlo okolo 160 záujemcov o štúdium. Fakultné výpočtové stredisko vyrobilo informačné DVD, ktoré sa premietalo v posluchárni CH, informácie o nových študijných programoch boli prezentované v PowerPointe. Záujemcom sme poskytli aj informačné letáky. Fakulta naplánovala návštevy jednotlivých regiónov a stredných škôl, na ktorých budú učiteľia MF uchádzačom osobne fakultu propagovať. Okrem toho zverejníme informácie o nových študijných programoch a o možnostiach štúdia v niektorých časopisoch.

FBP

Doc. Ing. Helena Frančáková, CSc.: Fakulta biotechnológie a potravinárstva v rámci propagácie štúdia organizuje informačné dni fakulty (24.11. 2004 a 28.1. 2005), kde záujemcov oboznamuje s možnosťou štúdia v akreditovaných študijných programoch, profilom absolventov, ako aj možnosťou uplatnenia sa vo sférah hospodárskeho života doma i v zahraničí. Zároveň informujeme uchádzačov o zameraní fakulty v rámci vedeckovýskumnej činnosti a možnosti zapojenia sa študentov aj do tejto oblasti. Fakulta pripravila aj informácie o možnostiach štúdia vo forme letákov, ktoré do konca januára rozpošle na stredné školy. Zúčastňujeme sa aj na všetkých podujatiach, ktoré sa v rámci SR organizujú na tému možnosti štúdia na VŠ, kde prezentujeme študijné programy FBP, ale aj možnosti využívania voľného času na SPU.

PRÁVE VYŠLI ...

SKRIPTÁ

L. Gurčík: Podnikateľská analýza a kontroling. Druhé vydanie, náklad 600 ks, cena 136 Sk.
 J. Pataky: Základy účtovníctva. Prvé prepracované vydanie, náklad 1000 ks, cena 79 Sk.
 T. Baranec a kol.: Systematická botanika. Prvé prepracované vydanie, náklad 1000 ks, cena 144 Sk.
 T. Števlíková – M. Kačániová: Základy taxonómie baktérií. Prvé vydanie, náklad 300 ks, cena 48 Sk.
 V. Rataj a kol.: Metodika písania záverečných prác na SPU v Nitre. Dotlač k prvému vydaniu, náklad 600 ks, cena 49 Sk.

UČEBNICA

M. Kučera – A. Látečková: Podnikové informačné systémy. Prvé vydanie, náklad 600 ks, cena 170 Sk. **-dš-**

☺ ☺ ☺
 Študent príde na skúšku, vytiahne si otázku a zúfalo prevráti oči.
 - Pán profesor, môžem si vytiahnuť inú otázku?
 - No, tak dobre...
 Keď sa to však opakuje viackrát, profesora nakoniec prejde trepezivosť a hovorí:
 - Dajte sem ten index! - a zapíše študentovi za tri.
 Keď študent celý šťastný odíde, asistent sa pýta:
 - Prečo ste mu to dali, keď zjavne nič nevedel!
 - Niečo predsa musel vedieť, keď tak usilovne hľadal.
 ☺ ☺ ☺
 Mladý McDonald zo Škótska

šiel študovať na univerzitu v Oxforde. Po prvom mesiaci mu telefonuje matka:
 - Tak čo, ako ti to ide? Čo škola? Čo internát?
 - Škola je fajn, ale internát žiadna sláva. Tí Angličania sú strašne hlučný národ. V izbe navelo odo mňa každý večer niekto kričí a vrieska, napravo zasa stále ktosi mláti do steny.
 - Chudáčik, ako si len zvykneš?
 - Nevadí, ja si z toho nič nerobím. Pokojne stojím v izbe a ďalej hrám na gajdy...
 ☺ ☺ ☺
 Nikdy sa nebojte urobiť niečo nové! Spomeňte si, že archu postavil jeden amatér, zatiaľ čo Titanic zástup profesionálov.